1937 ий
18
ийунь
№ 39 (323)
Акшэ 6 ыр.

8-шэ ИЙ ЛЭКТЭШ

Чыла эл пролэтар-влак, ушныза!

Рвэзэ коммунист

ВЛКСМ Маробком дэн горком орган

Сайлымашт̈э ВЛКСМ Рӱдӧ Комитэтын ончыктымыжым пэнгыдын шукташ

Мэмнан рэспубликысэ йатыр тӱнгалтыш комсомол организацыштэ отчот дэн сайлымаш паша тӱнгалын. Йатыр комсомол актив дэн посна комсомол организацэ ВЛКСМ Рӱдӧ Комитэтын ончыктымыжым умылэныт да тудым илышыш пуртат. Мутат укэ, отчот дэн сайлымаш комсомолын тӱн задачыжым — рвэзэ калыкым коммунизм шӱлыш дэнэ воспитатлымашым эшэ вийангда. Комсомолэц-влак шкэ организацыштын пашаштым критиковатлат да организацэ ончылан у трэбованьэ-влакым шындат.

Комсомол организацыштэ закрытэ (шолып) йӱклымаш—тӱрлӧ маскэ дэнэ лэвэдалтшэ калык тушман троцкист, националист кашакым, адак тӱрлӧ двурушник-влакым тӱжвак луктэш. Тышакак вуйлатымаш пашалан йӧрдымӧ, бӱрократ-влакым комсомол организацэ вуйлатымэ паша гыч корангда. Комсомоллан тидэ кугу пашам большэвикла моштэн эртарыман.

Тугэ гынат, йужо организацыштэ ВЛКСМ Рӱдӧ Комитэтын шӱдымыжым—отчот дэн сайлымашым самокритик да критик лозунг дэнэ эртарымаш ок шукталт. Комсомол организацэ вуйлатышэ-влак шкэ ситыдымашыштым комсомолэц-шамычлан ончыкташ лӱдытат, посна комсомолэц-влакым шагал критиковатлат. Сандэнак отчот дэн сайлымаш активность дэч посна эртаралтэш.

Сайлымашт̈э ВЛКСМ Рӱдӧ Комитэтын ончыктымыжым тӱрыс шукташ чыла комсомол организацэ-влаклан пудырташ лийдымэ закон лийын шога. Но сайлымашын пэрвой кэчыштыжак тудым кадыртылмаш факт влак лийэдэныт. Ронго ВЛКСМ райком шкэ актившым томам инструктироватлэнат, нуно сайлымашым сэрйозно огыл вуйлатат. Садланак Вэрх Ушнур кыдалаш школ пэлэнсэ тӱнгалтыш организацыштэ райкомол бӱро члэн Иванов йолташ сайлымашым вуйлатэн моштэн огыл. Тудым шкэнжым счотный комиссышкэ сайлэныт. Марий-Турэк райкомол сэкрэтарь Милочкин йолташ шкаланжэ „у мэтодым" муын. Тудо чыла организацылашкэ комсорг-влаклан отчот ышташ да счотный комиссын протоколжылан схэмым колтэн. Йошкар-Ола район, „Шытыгтэ" колхоз пэлэнсэ комсомол организацыштэ ВЛКСМ Рӱдӧ Комитэтын инструкцыжым комсомолэц влаклан сэрйозно умландармаш лийын огыл. Садланак закрытэ (шолып) йӱклымаш спискым суралымэ йашлыкыш оптымо олмэш, упшыш оптэн йӱклэныт. Тыштэ эн ондакшым райкомолын титакшэ, тудо йӱклымӧ йашлыкым чыла организацылаштэ ыштышаш нэргэн умландарэн огыл.

Сайлымашым эн ончычак школласэ организацылаштэ эртарыман ыльэ. Тугэ гынат, альэ ВЛКСМ Звэнигэ райкомол ик школ организацыштат отчот дэн сайлымашым эртарэн огыл. Йужо вэрэ сайлымаш пашам кампанэйшиныш савыраш тыршат. ВЛКСМ Бумстрой комитэт шкэ планжэ почэш 15 группылаштэ сайлымашым 7 кэчэ жапыштэ пытарнэжэ. Тыгай йӧрдымаш койыш вашкымаш, кампанэйшинэ мэтод комсомол организацын пашажым вийангдаш ок полшо.

ВЛКСМ Обкомат вэрласэ организацэ-влаклан кӱлэш полышым шагал пуа. Тудын йужо бӱро члэнышт да пашайэнгышт вэрлаш лэкдэ шинчылтыт.

Комсомол арганизацыштэ отчот дэн сайлымаш паша кугу политик значэньан улэш, тудым ВЛКСМ Рӱдӧ Комитэтын шӱдымыжӧ почэш эртарэн комсомол организацым совэтыш у систэм дэнэ сайлымашлан йамдылыман. Комсомол погынымаштэ самокритик дэн критикым кумдан шарэн, йонгылыш пашам тӱжвак луктын, улшо ситыдымашым пытарыман. Комсомол орган-влак сайлымэ нэргэн ВЛКСМ Рӱдӧ Комитэтын письмажым кадыртылдэ шукташ.

МАССР Совэт Сйэзд пашажым тӱнгальэ

Кодшо ийын нойабр тылзыштэ погынышо Марий Автоном Рэспублик совэт-влакын XI-шэ сйэздшэ Марий АССР Конституцо проэкт ыштымэш шкэ пашажым чарнэн ыльэ.

17 ийуньышто 6 шагат кастэнэ Иошкар-Ола гостэатрэш сйэзд ышкэ пашажым угыч тӱнгальэ.

Сйэздын прэзидиум члэн-влак ышкэ вэрыштым налмэк ВКП(б) Марий Обком пэрвой сэкрэтарь Врублэвский йолташ тидэ кодшо жапыштэ илышыштэ могай вашталтыш лиймым кӱчыкын каласэн сйэздым почо. Марий АССР Конституцо нэргэн марии йылмэ дэн кок шагат жап Эшкинин А. Ф. йолташ докладым ыштыш. Тидын дэнэ кас засэданьэ пытыш.

МАРИЙ АССР-ын XI-шэ СОВЭТ СЙЭЗДШЫЛАН

Самырык ӱдрамаш трактористка-влакын сэрышышт

Мэмнан Марий автоном Социалист Совэт Рэспубликын Конституцыжым пэнгыдэмдаш погынышо Чрэзвычайнэ XI-шэ Совэт сйэздлан Рэспубликысэ трактористка-шамыч дэч кугу дэч кугу салам!

Ожно, кугыжан власть годым, ача-аван пойан кашак кид йӱмалнэ орланэн илымым шоналтэтат, кумылланна пэшак кочын тучэш. Тунам пэш шуко орлык лийын, йатыр шинча вӱд йогэн. Тунэмаш, куанэн пашам ышташ да канаш нимогай эрык лийын огыл.

А кызыт, ончалза йырваш! Кугу куанымаш! Чыла шэмэрлан, пӱтынь тыгыдэ калыклан эрык! Тунэмаш, пашам ышташ да канаш права. Адак ӱдрамашланат сайлаш да сайлалтын кэрташ права. Тидым кугу Октьабрь рэволюцо дэн Сталин Конституцо пуэныт.

Ожно тунэмашат эрык лийын огыл. Кызыт гын, шинчымашым налаш чыла йӧн уло. Партий дэн правитэльствэ мланна тунэмаш, илышнам сайэмдаш эрэак полшэн шогат. Мэ, ожно тӧра кашак кид йӱмалнэ индыралт илышэ шэмэр марийын ӱдыржӧ-влак, ындэ трактор рульым виктарэна, социалист мландым мамыклэна. Мэмнан коклаштэ кугу пашалэктышым пушо стахановка-влак йатыр улыт. Чэмоданова Анфиса, Конопльова Настья йолташмыт (Косолапово МТС) кодшо ийысэ паша сэзонышто шкэныштын смэнышт̈лан СТЗ дэн ХТЗ трактор дэнэ 772—782 гам куралыныт. Лэбэдэва Иэлэна йолташ (Курык-Марий МТС) 707 гам куралын. Тэний Макарова Ана дэн Акшикова йолташмыт (Ронго МТС) 301—332 гам, Смирнова йолташ (Косолапово МТС) 265 гам куралыныт. Мэмнан тыгай стахановка йолташна-влак йатыр улыт.

Мэ ончыкыжымат ӱдыр-влак коклаштэ социалист сорэвнованьым эша утларак шарэн, пашам стахановла ыштэн, Сталин йолташын ончыктымо 7-8 миллиард пуд пырчан шурно лэктыш вэрч эшэ вийан кучэдалаш тӱнгалына. Трактористка-влак ушэмысэ совэщаньыштэ Чэмоданова дэн Конопльова йолташмыт ик сэзонышто ик трактор дэнэ 1600 гам куралаш пумо мутым чэслын шуктэна, манын XI-шэ Совэт сйэздым пэнгыдын ӱшандарэна.

Мэ раш шинчэн шогэна: йанлык фашист кашак Совэт Ушэм ӱмбак кэржалташ йамдылалтыт, мэмнан пийалнам, улан да вэсэла илышнам шупшын налнэшт. Нуно мэмнан тӱн Совэт закон—Сталин Конституцо дэнэ колхоз-влаклан курымэш пэнгыдэмдымэ мландым руалкалаш толашат. Нуно сарлан йамдылалташ шкэныштын агэнтышт-влакым, мэмнан социалист родиннам прэдатлышэ шакшэ тэррорист, пуштэдышэ, троцкист бандэ кашакым, тӱрлӧ шпион, буржуазнэ националист кашакым тарлэн шогат. Но мэмнан ӱмбакэ кэржалтын гына ончышт! Мэ, ӧрдыжэш она код. Кӱлэш лийэш гын, трактор гыч танкыш шинчына да тушман вашт̈арэш кайэна.

Вийан лийжэ Сталин Конституцо!

Вийан лийжэ Марий Автоном Совэт Социалист Рэспублик!

Пийал кондышо Сталин йолташлан кугу тау!

Кӱртньӧ корно пашазэ-шамыч правитэльствэ дэч ССР Ушэм обороно займым лукташ йодыт

Йошкар Армийын куатшым да мэмнан элын аралалт кэртмыжым лушкыдэмдаш шпион, родинлан измэнэ ыштышэ-шамычын тӧчымыштлан вашмутым пуэн, мэмнан элысэ кӱртньӧ корно пашазэ-шамыч митингылаштэ лукмо шуко рэзольуцыштышт ССР Ушэм правитэльствэ дэч Совэт Ушэмын обороно пашажым пэнгыдэмдаш посна займым лукташ йодыт.

Лэнинск кӱртньӧ корнын Моско Сортировочно дэпоштыжо митингыш 700 йэнг погынэн. Тушто ик йӱк дэнэ тыгай рэзольуцым лукмо.

„Мэ, Моско Сортировочно дэпосо пашазэ, служышо, инжэнэр-тэхник пашайэнг-шамыч, митингыш погынэн, калык тушман—Тухачэвский, Уборэвич, Эйдэман, Йакир, Корк, Фэльдман, Примаков да Путналан пэш чот сырымынам да ужмо шудымынам каласэна.

Калык тушман—шпион, дивэрсант, врэдитэль шамычлан пэлэдшэ совэт мландым гэрман фашизмын ӱпшан кэмжэ дэнэ амырташ шонышыланат мэмнан элысэ чыла шэмэрын шыдэшкымыжэ пэш кугу.

Тидэ бандым чараш лукмаш да тудым судитлымаш—совэт стройын кугу вийжым, куатшым, шалаташ лийдымылыкшым ончыкта.

Капиталист тӱньасэ лазутчик-шамычлан нимогай чаманымаш ӱкэ да ончыкыжат огэш лий.

Калык тушманын шакшэ пашажлан вашмутым пуэн, мэ Лэнин-Сталин партий йыр, калык кугу вождь Сталин йолташ йыр адакат чотырак ушнэна.

ССР Ушэмын куатлыкшым да обороноспособностьшым шолдырташ тушман шамычын да родинлан измэным ыштышэ-шамычын тӧчымыштлан вашмутым пуэн, совэт правитэльствэ дэч у займым—ССР Ушэм обороно займым лукташ йодына.

Вийан лийжэ кугу чаплэ коммунист партий да калык йӧратымэ вождь Сталин йолташ".

* * *

Барабинск дэпошто лийшэ митингыштэ (Омск кӱртньӧ корно) машинист Сорокин тыгэ ойлэн:

— Измэнник-шамычын прэдатэльствэ пашаштлан вашмутым пуэн, мый правитэльствэ дэч у займым лукташ йодаш тэмлэм. Тидэ окса мэмнан родинын обороноспособностьшым вийангдаш кайжэ.

Сорокин йолташын ойжым Омск кӱртньӧ корнын Барабин отдэлэньыштыжэ 16 митингыштэ кэлшышылан шотлымо.

* * *

Рäзано-Урал корнысо вагонорэмонт завод инжэнэр Додонов йолташ погынымаштэ эл обороным вийангдаш у займым лукташ правитэльствэ дэч йодаш ойым ыштэн. Погынымаш Додонов йолташын ойжым кэлшышылан шотлэн.

* * *

Погынымаш дэн митингылаштэ 30 тӱжэм нарэ кӱртньӧ корно пашайэнг ССР Ушэм обороно займым лукташ правитэльствэ дэч йодаш йӱклэн.

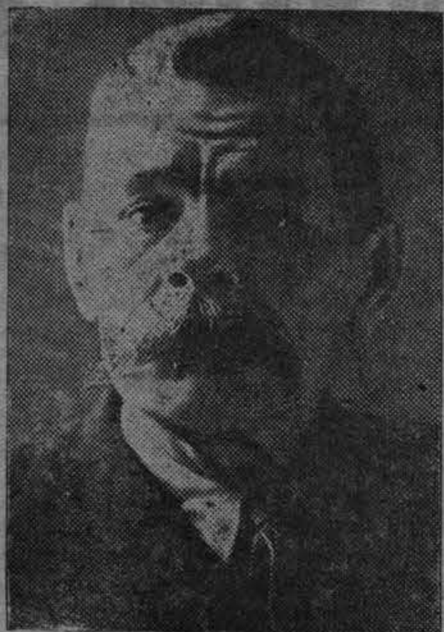
(ТАСС).

Алэксэйэва ок полшо

Моркышто 100 йочалан пионьэр лагэр почылтшаш. Йатыр организацэ-влак лагэрын кӱлэшыжым умлэныт да нуно окса дэнэ полшат. Тугэ гынат, йужо организацэ вуйлатышэ-влак тидэ пашам бӱрократла ончат. Тэвэ райздрав вуйлатышэ Алэксэйэва йолташ улыжат 50 тэнгэм вэлэ пунэжэ. Тыгай койыш моло организацыштат уло.

К.

КУГУ ПИСАТЭЛЬ А. М. ГОРЬКИЙ КОЛЫМЫЛАН ИК ИЙ ТЭМЫН

1936 ий 18 ийуньышто кугу, руш писатель—сылнымутын гениальнэ художникшэ, тӱньамбалсэ чыла пролетарын чот пагалымэ рэвольуционьэржэ Алэксэй Максимович Горький колэн. Та чэ тидэ кугу йомдарымашлан ик ий тэмэ.

Кугу пролетар писатэль А. М. Горький 1868 ий 16 мартыштэ Нижний-Новгород олаш обойщик Пэшковын йэшэшыжэ шочын. Ачажэ колымэк 4 ийаш йоча тулыкэш кодын да Каширин кочаж дэнэ илэн. 7 ийашыжэ годым М. Горькийым школыш пуэныт. Но тудо ик мыньарэ тылзэ тунэммэкэ шэдра дэнэ чэрланэн. Тыгэ тудо тунэммашыжым кудалтэн да варажым тудлан тунэмаш йӧн лийын огыл. Аважын колмэкыжэ Горькийлан калык ӱмбалнэ кошташ логалэш. Кугу писатэль М. Горький пэш шуко йӱштӧ-шокшым, орлыкым ужын. Тӱрлӧ-тӱрлӧ пашам ыштэн, шорниклан, садоводлан шогэн.

Горький эн пэрвой рэвольуционно пашам Озан олаштэ лишэмэш. Алэксэй Максимович 1889 ийыштэ уэш Н. Новгородыш пӧртылэш. Тидэ ийыштак тудым рэвольуционьэр Самовын паша дэнэ арэстоватлат да тылзэ чурьмаштэ шинча. Тэлым писатэль В. Г. Королэнко дэнэ палымэ лийэш. Тудын литэратур пашажым шкэ пашашкыжэ кучылтэш.

Алэксэй Максимович 1891 ийыштэ Россий мучко бродитлаш лэктын кайэ. Йул вокттэн, Украин мучко, Крым дэн Кавказыштэ—чыла вэрэат коштын.

1892 ий сэнтьабрьыштэ „Кавказ" лӱман тифлис газэтэш Горькийын пэрвой ойлымашыжэ—„Макар Чудра" пэчэтлалтын.

Нижний-Новгород дэн Самарыштэ илымыжэ годым возымо ойлымаш-влакшт тӱрлӧ газэтыш да журналэш пэчатлалтыт. Тидэ рэвольуцо толкын лишэммын пламэннэ манифэстшыла мӱгырэн. Тидэ жапыштэ Горькийын популярностьшо рэвольуционно молодьож дэн пашазэ-влак коклаштэ моткоч кугу лийын. Кугыжан правитэльствэ тудым „обэзврэдитлаш" тӱрлӧ йӧным кычалаш тӱҥалын. Тудым пашазэ-влаклан рэвольуционно возэнным пэчэтлэн колтымылан титаклэн арэстоватлэныт, а вара полицэ надзор дэнэ Арзамасыш колтэныт. Горький тыштат шкэ литэратур пашажым кудалтэн огыл. Тудо „Мещанэ" дэн „На днэ" пийэсым воза.

Ссылкэ гыч столицыш пӧртылмэкыжэ, Горький 1902 ийыштэ рэвольуционно социал-дэмократий дэнэ кылым кучаш тӱҥалэш. Тунам В. И. Лэнин рэдакторлаталэн шогымо „Искра" газэт дэнэ кылым кучаш тӱҥалэш. Алэксэй Максимович 1903 ийыштэ большэвик пашаш ушна, тудлан окса дэнат, организационнат полшэн шога.

Горькийын агитацион выступлэньыжым кугун аклэн, большэвик партий тудым Амэрикыш рэвольуцылан полыш оксам погаш колта. Амэрикыш коштмо корнылтшыжо „Аважэ" повэстьым воза.

1921 ийыштэ Лэнинын тэмлымыжэ почэш, Горький вэс кугыжанышыш эмлалташ кайа. Туштo 1928 ий мартэн ила. Тидэ жапыштэ тудо "Мои университеты", „Дело Артамоновых" дэн „Жизнь Клима Самгина" у сылнымутан произвэдэньэ-влакым воза. „Максим Горькийын лӱмжӧ совэт эллаcэ да вэс элласэ шэмэр влаклан шэргакан да лишыл. Тудо кугу художник рэвольуционьэр, царизм ваштарэш, капитализм ваштарэш, тӱньамбал пролэтар рэвольуцо вэрч, чыла элысэ шэмэр-влакым капитализм кид гыч утарышаш вэрч кучэдалшэ бойэц" (ВКП(б) Рӱдӧ Комитэтын Горькийым саламлымашыж гыч).

Горький эрэак молодьожын йӧратымэ да лишыл йолташыжэ лийын шогэн. Тудын „Аважэ", „Мыйын унивэрситэтэм", „Ойлымаш-влак" да молымат марий йылмыш кусарымэ.

Мэмнан ончыл ӱдырна-влак ойлат

(16 ийуньышто Йошкар-Олаштэ рэспубликысэ ончыл трактористка-влак совэщаньэ эртыш Тидэ номырэш посна трактористка-влакын ойлымыштым пэчэтлэна)

Сйэздлан мыйын сэҥымашэм

Мый Роҥго МТС-ын йошкар знэман ӱдрамаш тракторнэ бригадын трактористкылан пашам ыштэм. Мэмнан бригадэ район кӧргыштӧ ончыл вэрым налын шога. Мыйат шкэнан бригадыштэ эн ончыл вэрым налынам.

Марий АССР-ын XI совэт сйэздым сэҥымаш дэнэ ваш лийынам. Чылажэ 332 гэктарым куралынам да 800 килограмм горьучийым аклэнам. Паша нормым кажнэ смэныштэ 200 процэнтлан тэмэн шогэм. Йужо кэчыжэ 300 процэнтышкат шуктэм.

Тид дэч посна мыйын пэлэн куралшэ-трактористка Акишэва Ньуралан полшэн шогэм. Тудо альэ тэний пэрвой ий трактор дэнэ пашам ышта. Садлан тудлан кугун полшаш кӱлэш. Пэрвой тудо трактор рульым пэшак виктарэн огэш кэрт ыльэ. Кызыт Акишэва йолташ мый дэчэм вараш ок код. Тудат 301 гам куралын да 700 килограмм горьучийым аклэн. Паша нормым утыж дэнэ тэмэн шога.

Мый кызыт горьучий аклымылан 126 тэҥгэ пӧлӧкым налым.

Умбакыжэ пашам эша чот ышташ пижам. Тэний шкэмын смэнылан 600 гэктарым куралаш да 1200 килограмм горьучийым аклаш мутым пуэм.

Макарова Ньура.

Трактористка-стахановка улам

Мый Марий АССР Конституцо проэктым пэш чот куанэн ваш лийым. Кузэ от куанэ! Тудо мланна, кугыжан кид йымалан пызырналт илышэ шэмэр марий ӱдрамашлан тыгай кугу, пӧрйэҥ дэнэ тӧрак правам пуэн Кызыт мый трактористкэ-стахановка улам. Пашам трактористкалан пэрвой ий вэлэ ыштэм гынат, паша нормым утыж дэнэ тэмэн толам. Смэныштэ 4,5 га олмэш, 6-7 гам куралам. Пӱтынь Ушэмысэ самырык трактористка-влак сорэваньыш ушнэнам. Тэний, пэрвой ийак, 500 гам куралаш обязательствым налынам. Кызыт тидэ обязательствэ шукташ уло вий дэнэ пижынам. Шошо ага планым утыж дэнэ срок дэч ончыч тэмышым. Мэмнан бригадэ шошо ага планым эн ончыч шуктэн. Тидлан МТС куснылшо йошкар знэмым пуыш.

Ыштэ чылажэ 240 гам куралынам, да 420 килограмм горьучийым аклэнам. Тидым мыйэ тракторым сай эскэрэн шогымо дэнэ, жапым тӱрыс кучылт моштымо дэнэ шуктэнам. Тракторын посна ужашыжэ пулыргымо дэнэ жапым арам эртарэн шогылтын омыл.

Шкэ шинчымашэмым нӧлташ тэхкружокыш да политучобыш эртак коштам.

Канымэ жап годым сылнэ мутан книгам, газэтым лудам. Тэвэ Пушкинын „Капитан ӱдыр", „Дубровский" книга-влакым лудым.

Кызыт изи годсо илышым шарналтэмат, шӱмлан йӧсын вэл тучэш. Вэт изинэкак шольым дэнэ коктын тулыкэш (ача-ава дэч посна) кодна. Пошкудо-влак дэнэ илэн улына. Пэш йӧсын илышна. Партий дэн правитэльствэ айдэмэ вэрч кугун тыршат. Совэт власть полшымо дэнэ мэ социализм ыштымаштэ пошкудо-влак кэртшэ йэҥ лийын кэртын улына. Кызыт социалист строитэльствын активнэ участницыжэ улына.

Афанасьэва Марйа.

Торйал МТС-ысэ ӱдрамаш тракторнэ бригадын трактористкажэ.

Зйэмым огына мучыштарэ

Кодшо ийын мый Йошкар-Ола МТС-ын рӓдовой трактористкыжлан пашам ыштышым. Пашам сай ыштымэмлан, тэний ӱдрамаш трактор бригадын бригадиржылан шогалтышт. Пашам пэш кугум да отвэтствэнным пушт. Но мый ыжым ӧр. Пэрвой кэчыштак пашаш сай пижым. Трактористкэ-влакым погэн, Пӱтынь ушэмысэ тракторист-влакын сорэвнованьыш ушнышна. Шкэнан ӱмбак бригадылан (бригадышкэ кок СТЗ трактор) 1200 гам куралаш обязательствым нална.

Тидэ обязательствэ шукташ уло вий дэнэ пижынна. Эн ончыч жапым арам шогылт эртарымым пытараш да горьучийым аклаш задачым шындышым. Жап арам ынжэ йом манын тидлан трактор нимогай пудыргымо дэч посна пашам ыштэн шогыман. Тидлан мый трактористкэ дэнэ пырльэ тракторым сайын ончэн колтэм. Садлан пудыргымаш, аварий ик канат лийын огыл. Трактористкэ-влак паша нормым утыж дэнэ тэмаш тӱҥальыч. Тэвэ Коптэлина дэн Смирнова йолташмыт смэныштэ 4,5 га олмэш, 7—9 гам куралаш тӱҥальыч.

Шошо ага планым эн ончыч, утыж дэнэ тэмышна. Ончыл вэр налмылан МТС куснылшо йошкар знэмым пуыш да мыйын 100 тэҥгэ окса дэнэ, трактористка-влакым 75 тэҥгэ дэнэ пӧлӧклыш.

Йошкар знэмэ налмэк пашам ышташ эшэ чот кумыл кӱзыш. Тидэ знэмым шкэнан кид гыч огына мучыштарэ. Кызыт 890 гам куралын, да 650 килограмм горьучийым аклэн улына. Обязательствэ шукташ улыжат 310 га гына куралаш кодын. Но мэ тидэ обязательствым шуктымо огыл, утыж дэнэ тэмэна. Тидлан чыла ӱшан уло.

Чэрнова-Соколова.

Тунэмаш, паша ышташ права

Мый, Марий АССР Конституцо проэктым лудын лэкмэкэм шканэм кӱлэш вывод ышташым. Утларакшым мланэм 88 статьа кэлшыш. Тидэ статьа граждан-шамычлан образованьэ налаш правам пуа.

Мый кызыт совэт школыштo 7 ийым тунэм пытарэн совэт учрэждэньыштэ пашам ыштэм. Ожно кугыжан закон годым, мэмнан гайэ шэҥгэлан кодшо марий икшывылан учрэждэньыштэ пашам ышташ огыл, пурэн шогалашыжэ лӱдат улмаш.

Октябрь рэвольуцо да совэт власть лиймэ дэнэ гына, шэҥгэлан кодшо марий калыкат, моло калык дэнэ тӧрак правам лийын. Марий калыкнат, моло калык дэн тӧрак шкэжын Конституцыжэ лийэш.

Ындэ кок ий лийэш Роҥго райисполкомышто пашам ыштэм. Тыгай вэсэла-пийалан илышыштэ паша ыштат каньылэ-вэсэла. Мый шкэмын комсомол лӱмэмым паша дэнэ сулэн шогэм. Совэт молодьож коклаштэ паша ышташ да нунын коммунист шӱлышым воспитатлаш, мыйын ик тӱн пашам.

Сталинский Конституцо да Марий АССР Конституцо проэкт, ончыкыжым эшэ чот кугу правам тунэммаш да паша ышташ пуэн.

Ильан Йапык.

Комсомолэц Сэмьонов курортыш кайыш

Ожно, кугыжан власть годым, шэмэр марийын шочмыжо Крымыш эмлалташ кайа, манын кӧ шонэн?

Совэт власть лиймэ дэнэ шэмэр калыклан эрык пумо. Крымын сылнэ вэрышкыжэ—курортыш чыла шэмэр калык коштын кэртэш.

Тэвэ шэмэр марийын эргыжэ активнэ комсомолэц Сэмьонов Йапык йолташ (Морко р-н, „Патыр" колхоз) Крымыштэ улшо курортыш кайаш путьовкым налын. Путьовкым Морко ВЛКСМ райком пуэн. Кызыт Сэмьонов йолташ Крым курортын нэрвэ, отдэлэньыжыштэ эмлэн ик тылзылан кайэн.

Йаковлэв И.

Йошкар пусак пашам сай ышта

„Марий" колхоз пэлэнсэ йошкар пусак (Параньга район) вуйлатышэ Йамбарцэв йолташ йошкар пусакыштэ пашам сай ышта. Кас дэнэ йошкар пусакыш погынышо колхозник-влаклан газэтым, сылнэ мутан книгам йӱкын лудэш.

В. Алэксандров.

ШАКШЭ ТУШМАНЛАН НИМОГАЙ ЭРЫКЫМ ОНА ПУ

ТРОЦКИСТ-ПУРЛА ШПИОН-ВЛАКЫМ ЙӦРШЭШ КУКЛАШ ДА ЧЫЛТ ПЫТАРАШ

Совәт әлым капиталист кугыжаныш-влак авырән шогат. А капиталист-влакын авырымышт йара шомак огыл. Тидә тыгылай географий палымаш огыл. Тыгә йужо политик шотышто бәспәчный, наивнә айдәмә-влак вәлә шонән кәртыт! „Капиталист әл-влакын авырымышт—тидә пәш рәальнә да кәлшыдымә паша. Капиталист әл-влакын авырымышт тәвә мом ончыкта: ик әлжә Совәт Ушәм, шкәдәныжә социалист порӓдкым ыштән. Тиддәч посна адак шуко—буржуазнә әл-влак улыт, тушто кызытат капиталист образ дәнә илат. Нуно Совәт Ушәмым йыр-ваш авырән шогат, Совәт Ушәм ӱмбак кәрылташ, тудым шалаташ, альә кәч мо гынат, тудын куатшым кӱрлаш да тудым лушкыдәмдаш йӧнан жапым вучат“ (Сталин).

Капиталист әл-влак шкәныштын шакшә кидыштым Совәт Ушәмын границыжә воч шуйат: нуно мәмнан дәкә тылыш шкәныштын шпион, дивәрсант, врәдитәль дән пуштәдышә-влакым колтылыт. Нуно мәмнан әл кӧргыштӧ кырән шалатән пытарымә эксплоататор класс гыч, троцкист-бухаринәц да моло родинлан измәник-шамычым кычалыт да нунылан әнгәртат.

Мәмнан коммунизмыш кайымына әрә вийнән шога. Мә кунар шуко ончык кайәна, тунар мәмнан сәнгымашна шукырак лийәш. Кунар мәмнан тушман-влак шыдәшкат, тунар нунын чаракышт вийанрак лийәш. Класс кучәдалмашын мондыдымашлык законжо тыгайә.

Мәмнан әлыштә социализмым ыштымә да эксплоататор класс-влакым сәнгымә, манын тушман-влак огыт ончо. Нуно әшә утларак шыдәшкат да йанлыкланат. Гәстапон агәнтышт, иностранә развәдкә, троцкист бандит, пурла прәдатәль, буржуазнә националист кашак—нуно чыланат йадан кишкә пыжаш улыт. Нуно сәнгалтыныт да шкә сәнгалтмыштым шижын шогат. Садланак нуно совәт калык ваштарәш кучәдалын шогат. Нинә йадан кишкә, пакыс кашак дәч шучко моло укә.

Шукәртә огыл Свобода о л а с э транспортлаштә шакшыланышә троцкист шпион, дивәрсант шайкым Совәт суд судитлыш. Тидә шайкә йапон развәдкын шпионжо Авәрбовын пумо пашажым шуктән шогән. Йапон троцкистско-бәлогвардәйәц агәнт кашак Амур дән Мӱндыр-Эрвәл кӱртньӧ корнылаштә пассажир, воинский да сату шупшыктымо пойәзд-влак крушәньым ыштылыныт, прәдприйатьә-влакым йӱлалтылыныт, йапон развәдкә кашаклан сәкрәт свәдәньә шамычым пуән шогәныт. Нуно калыкым шыдәштарашлан, шуко йәнган пойәзд дән крушәньым ышташ тыршәныт. Куйбышәв станцын дәпосо парторг Фәдоркин йолташ нунын пашаштым тӱжвак лукташ тӱнгалын. Тидлан тудым йад дәнә отравитлән пуштыныт.

Пойәзд-влак крушәньым ыштылмаш, пудәштарымаш, йӱлалтылмаш, пуштәдымаш, отравитлымаш—тәвә йапон-гәрман развәдкә-влакын агәнтышт — троцкист, бухаринәц кашакын совәт калык ваштарәш кучәдалмаштә кучылтмо йӧнышт. Нинә тӱшкан массыштә нымогай әнгәртышат лийын огыл да огәш лий. Н у н о маскироватлалтын, мәмнан утыж дәнә ӱшанымына дәнә, йужо йәнгын сокыр улмышт дәнә пайдаланән, мәмнан радамыш пурат.

Нуно шкәныштын тушман пашаштым пәтырашлан „совәт айдәмын“ коваштыжым чийат, моштән маскироватлалтыт, двурушничатлат. Тыгә пакыс троцкист Гамарник пашам штән шогән.

Тушманын кузә сайын ләвәдалтмыжым Азово Чәрноморысо примәр ончыкта. Тушто партий дән комсомол аппаратыштә пәш кәлгын м а с к и р о в а т л а л т ш ә троцкист бандит кашакын группышт шинчәныт. Дажә крайкомын вуйлатымыжым вашталтымә дәч варат, тушманын ужашыжым — партий крайкомын ожнысо сәкрәтарьжә Малиновым да крайкомын партийнә вуйлатышә отдәлын ожнысо вуйлатышыжым Бәрьозкиным тӱжвак лукмо дәч варат, тушман-влак ӱмылыштӧ куд тылзә нарә иләныт. Край мландә паша управләньә начальниклан пәнгыдәмдымә Малинин умбакыжат шкәнжын шакшә пашажым ыштән шогән. Шошо ага пашам кӱрлаш тыршән. Чылт тыгакак, ужә ВЛКСМ крайкомын ожнысо сәкрәтарьжә троцкист Йәрофицкийым тӱжвак лукмо дәч варат, калыкын тушманжә влак Азово-Чәрномор комсомол пашаштә шкәныштын тушман пашаштым ыштән шогәныт.

Нинә факт-влак политик шотышто бәспәчнә йәнг-влакын кәлгын титакан лиймыштым ончыктат. Н у н о троцкистско-пурла двурушник, шпион дән дивәрсант кашакым куклымо дән тӱжвак лукмым ик жапыштак чыла пытармылан шотлән, тушман кашакын ужашыштым ужын, тӱжвак лукмо дәнә каналташ да куштылгынрак шӱлаташ лийәш, манын тыпланат. Палаш кӱләш, альә класс кучәдалмаш дән капиталист әл-влакын авырымышт уло гын, тушман ваштарәш кучәдалмаш лийын шога. „Шарныман да нигунамат мондыман огыл: капиталист әл-влакын авырымышт годым Совәт Ушәмын тылышкыжә вәс кугыжаныш-влакын развәдкә органышт колтымо врәдитәль, дивәрсант, шпион, тәррорист-влак әрәак лийыт. Тидын нәргән шарныман да капиталист әл влак авырән илымә фактын значәньыжым а к л ә н шуктыдымо, врәдитәльствын вийжым да значәньыжым аклән шуктыдымо йолгаш-влак дәнә кучәдал шогыман“. (И. Сталин).

Вәс шот, политик шотышто кушкын шудымо-влак йапон-гәрман шпион дән дивәрсант — троцкист, бухаринәц да моло тӱрлӧ двурушник-кашак комсомол организацә дәч моло тӱрлӧ организацыштә улыт, манын шонат. „Мә комсомол, шкәтын кугыжанышым она виктарә, озанлыкым она вуйлатә, а тугәжә тушман влаклан мәмнан дәнә нимом ышташ. Кужәчын мәмнан дәнә двурушник-влак лийын кәртыт?—тыгә чӱчкыдын нинә сокыр-влак вәлә ойлән кәртыт. Факт влак тыгай йонгылыш шонымашым пӱтыньәк луктын кышкат. Азово-Чәрномор комсомол организацыштә тушман кашакын озаланымышт, шуко жап мартән Свәрдлов областьыштә калыкын тушманжә Коваләв да тудын йыр чумыргышо - влакым тӱжвак лукмаш случайнә лийын огытыл. Альә мәмнан ончылно комсомолышто чыла да тӱрлӧ двурушник кашакым куклән, тӱжвак лукшаш задачә шога.

Калыкын тушманжә комсомолыш да рвәзә-влак коклаш шәнгын пураш тыршат. Нуно рвәзә - влакым партий дәчын ойраш, тудым политик шотышто тӱтырангдаш, пәнгыдә о г ы л рвәзә-влак кокла гыч тәррорист дән дивәрсант группым ышташ тыршат.

Комсомолышто дәмократий пудыртылмаш, самокритикым аклыдымаш, ротозәйство лиймә дәнә тушманлан шакшыланашышт йӧн лийын шога.

Тушман-кашак эн чотшым комсомолышто рвәзә-влакын коммунизм шӱлышәш воспитатлымә пашам кӱрлаш тыршат.

Комсомолын болшәвизмым тунәммә дәч моло важнә задачә укә. Большәвизмым тунәмаш, рвәзә кадр-влакым политик шотышто воспитатлаш—тидә нуным калыкын тушманжә ваштарәш кучәдалаш вооружитлымаш лийын шога.

Мәмнан әлыштә калыкын шакшә тушманжә троцкист, бухаринәц, шпион да пуштәдышә кашаклан нымогай әрыкым пуман огыл.

„Комсомольская правда“ гыч.

Фашизмын агәнтышт, троцкист-шпион кашакым йӧршын лаштыртәна. („Комсомольская правда“ гыч).

Приговор шук тымым пӱтынь элысэ шэ мэр саламла

Фашист шпион-шамычлан лукмо приговорым шәмәр-шамычын саламлымышт нәргән ССР Ушәмын чыла луклажә гыч увәр пурән шога.

Эрвәл Сибирь край пашазә, служышо да колхозник-шамычын ойлымаштышт шакшә измәнник-шамычлан пәш чот сырымаш йонгга. Тангуй район рӱдӧ шәмәр-шамычын погынымашышт рәзольуцым луктын. Тушто тыгә ончыкталтәш: „социализмын сәнгымаш дәнә ончык каймыжым нигәат шалатән ок кәрт. Измәнник-шамыч пашашт почәш налыныт“. Шәмәр-шамыч чыла митингыштат кугу Сталинын ӱшанлә учәникшә Йәжов йолташ вуйлатымә НКВД органым саламлат. Каспий пароходствын корнышто улшо шуко суднажә гыч приговорым ик ой саламлән тәләграммым колтәныт.

Закавказьә войәннә округ частьлаштә шуко калыкан митинг лийәдән. Войәц дән командир-шамычын ойлымаштышт Йошкар армийлан, большәвик партийлан, калык вождь Сталин йолташлан, кӱртньӧ нарком Совәт Ушәм маршал Ворошилов йолташлан пәш чот прәданнә улмышт ончыкталтын.

Пӱтынь Киргизий мучко шәмәр-шамыч фашист шпион-бандын шакшә пашажә нәргән колмәк, чот шыдәшкымаш шарлән. Приговорым илышыш пуртымым саламлат.

Ростов район Стаханов лӱм йал озанлык артәльыштә лийшә митингыштә колхозник Подгорнов йолташ тыгә ойлән:

— Мә социалист строитәльствым кӱрлаш нигәланат әркым она пу. Фашист бандит-шамыч шинчән лийышт: мә ончыкыжат калык тушманым чараш луктын, пытарән шогаш тӱнгалына.

Караганда шахтын чыла смәнлаштыжә митинг лийәдән. Тушто шахтьор-шамыч НКВД-лан да тудын вуйлатышыжә Йәжов йолташлан таум каласәныт. Шахтьор-шамыч рәзольуцыштышт шочмо әл аралымә пашам уло вий дәнә пәнгыдәмдән шогаш йӧратымә калык вождь Сталин йолташым да обороно нарком—Совәт Ушәм маршал Ворошилов йолташым ӱшан дарат. Пашазә-шамыч идалыкаш планым срок дәч ончыч тәмаш обӓзатлалтыныт.

Диксон островысо польарник-шамычлан лукмо приговорым кәлшышылан шотлат. Йәжов йолташ вуйлатымә НКВД-лан да совәт развәдкылан таум ыштат да мәмнан йыр-ваш капиталист әл-шамычын авырән шогымышт нәргән Сталин йолташын ончыктымыжым әрәак шарнаш, шижмашым лу пачаш кугәмдаш мутым пуат.

Киәвым бәлопольак дәч утарымылан 17 ий тәммә лӱмәш Киәвысә „Динамо“ стадионәш митинг лийын. Тидә кугу стадионыш столицысә 25 тӱжәм шәмәр погынән.

Митинг шочмо әллан измәнә ыштышә-шамыч шотышто ССР Ушәм Вәрховно Суд Спәциалнә Судәбнә Присутствийын приговоржым саламлымә рәзольуцым луктын.

76

КОМСОМОЛ ОРГАНИЗАЦЫЛАШТЭ ОТЧОТ ДЭН САЙЛЫМАШ

10 минут жапыштэ III-шо плэнумын пунчалжым „лончылышт"

Параньга райкомол пэлэнсэ тўҥалтыш комсомол организацэ погынымашэш ВЛКСМ Рўдö Комитэт III-шо плэнумын пунчалвлакшым „лончылыш." Лончылымаш формальнэ эртыш. Комсорг Гвоздиков йолташ плэнумын пунчалвлак нэргэн 10 минутышто каласэн лэктэ. Комсомол организацын ситыдымашыж нэргэн ик мутымат ыш ойло.

Комсомол организацын ситыдымашыжэ шуко. Политучобо отдэл вуйлатышэ Багаутдинов политик-воспитательнэ пашам пэш начар вуйлата. Вэрласэ политкружоклаш лэктын полыш пумо олмэш, жапым райкомолышто шинчылт эртара. Садлан шуко политкружок влак паша ыштымым чарнэныт. Адак шкэжат ок тунэм.

Пионьэр отдэл вуйлатышэ Ганэйэв йолташат жапым канцэльарыштэ шинчэн эртараш йöрата.

Клуб пашам пэш начар ышта. Клуб вуйлатышым кажнэ арньаштэ вашталтылыт. Клубын пашажым сайэмдаш Багаутдинов дэн Ганэйэв йолташмытым шогалтымэ. Но нуно нимогай пашам огыт ыштэ. Райкомол сэкрэтарь Бушков йолташ райкомол пашайэнг-влак дэчын конкрэтнэ трэбоватлэн ок шого. Садлан шукыжо шкэ пашаштым кўлэш сэмын шуктэн огыт шого.

Майорка.

Сайлымашлан огыт йамдылалт

Йошкар-Ола пэдрабфак комсомол организацыштэ отчот дэн сайлымашлан нимогай йамдылалтмашат ок эртаралт. 10 ийуньышто ВЛКСМ Рўдö Комитэт III плэнумын пунчалжым лончылаш погынымаш эртаралтшаш ыльэ, тудат ыш лий. Комсомолэц-влак дэн воспитательнэ паша кўлэш сэмын ок эртаралт. Садланак йужыжо хулиган корныш логалыныт. Тэвэ III курс гыч Вшивцэв II-курсышто тунэмшэ Бахтиным элэктронровод дэнэ пушташ тöчыш. Тудак биллиард дэнэ модмаштэ эрэ кырэдалэш. Студэнт коклаштэ шолыштмашат талышнэн. II курсышто тунэмшэ Мамайэв Иэфим студэнт-влакын тўрлö ўзгарым эрэ шолыштэда.

Комсомол комитэт тидэ факт-влакым шинча гынат, нимогай мэрымат ок ыштэ.

Пэдрабфак комсомол организацылан отчот дэн сайлымаш паша вашэш воспитательнэ пашам чот вийангдэн, тыгай ситыдымашым йöршын пытарыман.

Шэкланский.

„Шытышэ" колхоз пэлэнсэ комсомол организацэ (Йошкар-Ола р-н) закрытэ сайлымаш спискым ушшыш олтэн „йўлэныт".
М. Смирновын сўрэтшэ.

Шуко кутырат, шагал ыштат

Оршанкэ райкомолын пашайэнг-влак да тудын сэкрэтарьжэ Бадьин йолташ комсомол пашам молэмдымэ нэргэн пэш шуко кутырат, рэзольуцым луктыт. Эн шукыжым политик-воспитательнэ пашам сайэмдымэ нэргэн кутырат, возат. Но вашталтыш нимогай укэ.

Пропсэминарыш пропагандист-влакым пэш чўчкыдын погат. Но пропсэминар эртараш йöршын огыт йамдылалт. Консультант укэ. Лэкций, тулэч моло ок эртаралт. Адак шуко пропагандист-влак огыт кошт. Тэвэ Брыльаков йолташ сэминарыш толмо олмэш, йўын да хулиганитлэн гына коштэш. Йужгынам пропсэминарым погат да огыт эртарэ. Пропагандист-влак 20 киломэтр кокла гыч толытат нимо ыштыдэ мöнгэш кайашышт логалэш.

Тўҥалтыш комсомол организацэ влак дэнат начар вуйлатэн шогат. Тэвэ „Кугат" колхоз пэлэнсэ комсомол организацыштэ политучобо, пропагандист укэлан, чўчкыдын кўрылтэш. Райкомол полышым пуаш огэш шоно.

Ончышо.

Тидэ организацым райкомол мондэн

Шэн-Шўдöмарий тўҥалтыш комсомол организацыштэ (Кужэнгэр район) пытартыш жаплан комсомол погынымаш да политик тунэммаш чылт ок эрталт. Сандэнак комсомолэц-влак тўрлö хулиган пашам ыштыл коштыт. Райкомол гыч ик пашайэнгат толын огытыл.

Одар.

Культур-массэ паша ок кой

Марий Турэк район клуб пашам пэш начар ышта. Райцэнтрысэ клуб пэлэн нимогай кружок организоватлымэ огыл.

Клуб вуйлатышэ Кизыбайэв да культур-массэ паша ыштышэ Богородский клубын пашажым сайэмдаш огытат шоналтэ. Роно нимогай мэрым огэш ыштэ.

А. Чэпакова.

Колхозласэ комсомол организацым пэҥгыдэмдаш

Пытартыш жаплан йужо райкомол-влак колхоз комсомол организацэ - шамычым да комсомолышто шогыдымо рвэзэ-влак коклаштэ паша ыштымашым вуйлатымаш луштаралтын.

Тэвэ, Марий-Турэк районышто 100 колхоз утла уло. Но комсомол организацэ улыжат 24 колхоз пэлэн гына. Тидэ райкомолын колхозысо рвэзэ-влак дэнэ политик-воспитательнэ пашам колтэн шогыдымашыжым ончыкта. Вэт 1937 ийыштэ улыжат 7 йэнгым гына комсомолыш пуртымо.

Тидэ 24 комсомол организацыжат пашам начар ыштат. Адак комсомол организацэ-влакшат пэш изи улыт. Мутлан, 15 комсомол организацыштэ улыжат 3-4 комсомолэц гыч гына шотлалтыт.

Тэвэ „Чöгыт сорла", „Красин", „Социализм" колхоз пэлэнсэ комсомол организацылаштэ шукэрсэк политучобо ок эртаралт. Райкомолын бўро члэнышт политучобо пашам огыт вуйлатэ. Пионьэр отдэл вуйлатышэ Ворошилов йолташлан „Чöгыт сорла" колхоз пэлэнсэ комсомол организацыштэ политик тунэммашым эртараш пумо ыльэ. Но тудо 2 тылзэ лийэш политучобо эртараш мийэн огыл.

Райкомоллан колхоз комсомол организацэ - влакым пэҥгыдэмдаш пижман.

Тэмэрэшэв.

Йошкар-Ола комсомол актив погынымаш гыч

16 ийуньышто Йошкар-Ола комсомол актив погынымаш эртыш. Погынымашэш Марий парторганизацын XVI-шо партий конфэрэнцын пунчалышт да комсомол ончылно шогышо задачэ-влак нэргэн ВКП(б) Обком сэкрэтарь Иэмэльйанов йолташ докладым ыштыш.

Оласть конфэрэнцылан йамдылалтмэ жапыштэ область парторганизацыштэ большэвик шижмашым эшэ пўсэмдэн, калык тушман, троцкист, националист, тўрльö двурушник-влакын тушман кашакым тўжвакэ лукмо.

Парторганизацэ партийнэ конфэрэнцышкэ чыла фронтыштат кугу сэнгымаш дэнэ толын. Промышлэннэ прэдприйатьэ-влак ыштымаш, нунын сату лэктышышт йатыр кушкын. Йал озанлыкыш кугу тэхникым пумаш, колхоз-влак кушмаш партийын чын вуйлатымыжым ончыкта. Мэмнан партий дэн правительствэ кызыт кугу льготым пуэныт, тидэ льгот - влак колхоз-шамычым эшэ пэнггыдын да мэмнам кўкшö шурно лэктыш вэрч кучэдалаш обязатла.

Партийын ончыл полшикалышыжэ комсомол партийлан чыла фронтыштат чакныдэ полшэн шогэн. Тудо ышкэ радамжэ гыч шўдö дэнэ ўшанлэ большэвикым йамдылэн. Тидын дэнэ пырльак комсомолын пашаштыжэ йатыр ситыдымаш уло. Тудо ышкэ рўдö задачыжым — молодьожым коммунизм шўлышэш воспитатлымашым начар шукта. Садланак йужо комсомолэц-влак калык тушман ойыш логалыт. Молодьож коклаштэ рэлигийын осаллыкшым шагал умыландаралтэш.

Комсомол ончылно кызыт кугу задачэ шога. Тидэ комсомол организацыштэ у систэм дэнэ сайлымашым сайын эртараш да Совэтыш сайлымаштэ чыла молодьожым вуйлатэн мошташ. Партийын пэнгыдэ оружийжэ самокритикэ дэн критикэ комсомол орган сайлымаштэ ик кугу вэрым налман. Тидэ оружий дэнэ калык тушман, бўрократ-влак да молодьож-влакым вуйлатэн моштыдымо йэнг-влакым комсомол орган гыч поктыман.

—Партконфэрэнцын пунчалжэ Марий рэспублик чыла шэмэр-влаклан ончык пашаштэ большэвик программэ улэш. Тудым шукташ комсомолланат вийан кучэдалман—ойла Йэмэльйанов йолташ.

Погынымаштэ йатыр йолташ-влак сайлымашлан йамдылалтмэ нэргэн ик мутымат ышт каласэ. А вэт олаштэ посна комсомол организацэ - влак сайлымашлан чытыдымын томам йамдылалтыт. Шуко вэрэ ВЛКСМ Рўдö Комитэтын пунчалжымат комсомолэц-влаклан умылтарэн огытыл. Тыштэ горкомол титакан, тудо кызытат тошто сэмытак вуйлата. Пашаштэ йуватылман огыл, вашкэ вашталтышым ыштыман.

Лагэрыштэ могай кружокым организоватлыман

Пионьэр лагэрлаштэ каныш-влак кокла гыч шуко рвэзэ тэхник, модэлист-влак улыт. Нунын коклаштэ тўрлö тэхник кружокым организоватлэн, пашам колтэн шогыман.

. Тугэ гынат, программэ почэш ыштэн шогышо кружок-влак шагал улыт. Лагэрыштэ сложно модэль-влакым ыштылаш тöчат. Сложно модэльым ыштылман огыл. Тидлан жап шуко кўлэш. Адак йоча-влакым кугу лэкцэ дэнат тўнчыктарыман огыл.

Садлан пионьэр-влакым групп дэнэ организоватлэн, нунылан кэлшышэ массэ дэнэ модаш йöршö модэль-влакым ышташ пуман.

Эн шукыжо тыгай кружок - влакым организоватлыман: фото, радио, свäзь, авиомодэль ыштымаш. Нинэ кружоклаштэ пашам сай ыштэн шогашлан ножовкым, изи пилам, ваш кўзым, чöгытым, линэйкым, угольникым, вэрстаткым, тиским, тулэч молымат налман.

Фото - кружоклан паша ышташ пычкэмыш пöлöмым ыштыман да кагаз, пластинкэ, химикат - влак дэнэ оборудоватлыман.

Авиомодэлист-влаклан 2-шо номыран авиопособийым налман, свäзист - влаклан наушникым, батарэйым тулэч молым налын пуаш кўлэш.

Тидэ кружоклаштэ пашам сай колтэн шогашлан пионьэр сборэш, костьорэш нунын пашаштым ончыктымашым организоватлыман.

Н. Царэгородцэв.

Туныкташ кўлэш

Прокопийэво йалыштэ (Ронго р-н) тунэмдыдымэ дэн шагал тунэмшэ чылажэ 22 йэнг уло. Нуным туныкташ йолагай Кисэльов Микалым шогалтымэ ыльэ.

Йолагай Кисэльов туныкташ ойлэн ала мом пэрныл кошто да чарныш. Кызыт нуным нигэат огэш туныкто. Туныкташ кўлэш. Туныктымо пашаш йолгай Кисэльов олмэш пашам йöратышэ йэнгым шогалтыман.

А. Бэльайэв.

Отв. рэдактор В. В. ЛАЗАРЭВ.

Упол. Марлита А-66. Тираж 2645 экз. Йошкар-Ола, Маргосиздатын 1-шэ типогр. ВЛКСМ Маробком дэн горком орган. Савыктышэ „М. К"